

VOFO Østfold

STATISTIKKRAPPORT 2016

Innhold

Del I Fylket	2
Tabell 1: Antall kurs, deltakere og kurstimer etter fylke i 2016	4
Tabell 2: Utvikling i antall kurs, deltakere og kurstimer i studieforbundene i Østfold 2015-2016	5
Tabell 3: Antall kursdeltakere fordelt på hovedemne i fylket og hele landet i 2016	6
Diagram 1: Kursdeltakere i 2016 for Østfold fylke fordelt på studieforbund	7
Tabell 4: Antall kurs, deltakere og kurstimer med tilrettelegging fordelt på studieforbund i Østfold	7
Diagram 2: Antall deltakere fordelt på alder, etter kjønn i 2016 og utvikling over tid	8
Tabell 5: Emner med flest deltakere i ulike aldersgrupper	9
Diagram 3: Utvikling i total kursaktivitet i perioden 2013-2016 i Østfold.....	10
Del II Kommuner	12
Tabell 1: Kursaktivitet etter kommunene i hele landet.....	13
Tabell 1.1: Kursaktivitet i de største kommunene (Kommuner med minst 20 000 innbyggere)	14
Tabell 1.2: Kurs i de mellomstore kommunene (Kommuner med 5 000-19 999 innbyggere).....	15
Tabell 1.3: Kurs i de små kommunene (Kommuner med 0-4 999 innbyggere).....	16
Tabell 2: Antall kurs i Østfold fordelt etter kommune, sortert etter kurs per 1 000 innbyggere	17

Del I Fylket

De frivillige organisasjonene arrangerer kurs i alle Norges 19 fylker, og hvert år rapporterer de sin kursaktivitet gjennom studieforbundene.

I 2016 ble det gjennomført 45 000 kurs for 504 898 kursdeltakere i 423 av landets 428 kommuner. Dette utgjorde over 1.4 millioner timer med læring.

I Østfold var det samtlige 137 frivillige organisasjoner som var representert i 14 studieforbund, arrangerte 2 105 kurs, som igjen utgjorde 7 kurs per 1 000 innbyggere.

Sammenlignet med 2015 økte Østfold totale antall kurs og kurstimer med henholdsvis 4,0 prosent og 5,6 prosent, mens antall deltakere hadde en nedgang på 4,0 prosent.

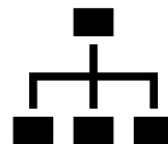
2 105
kurs

19 prosent
av kursene ble tilrettelagt for deltakere med
behov for særskilt tilrettelegging

22 449
kursdeltakere

137
frivillige organisasjoner arrangerte kursene

18 av 18
kommuner rapporterte om kursvirksomhet

71 950
kurstimer

Tabell 1: Antall kurs, deltakere og kurstimer etter fylke i 2016

Tabellen viser studieforbundenes totale kursaktivitet gjennomført i de ulike fylkene i 2016. Av antall kurs, deltakere og kurstimer sto klart Oslo for en stor del av kursaktiviteten på landsbasis, etterfulgt av andre folkerike fylker som Hordaland og Akershus.

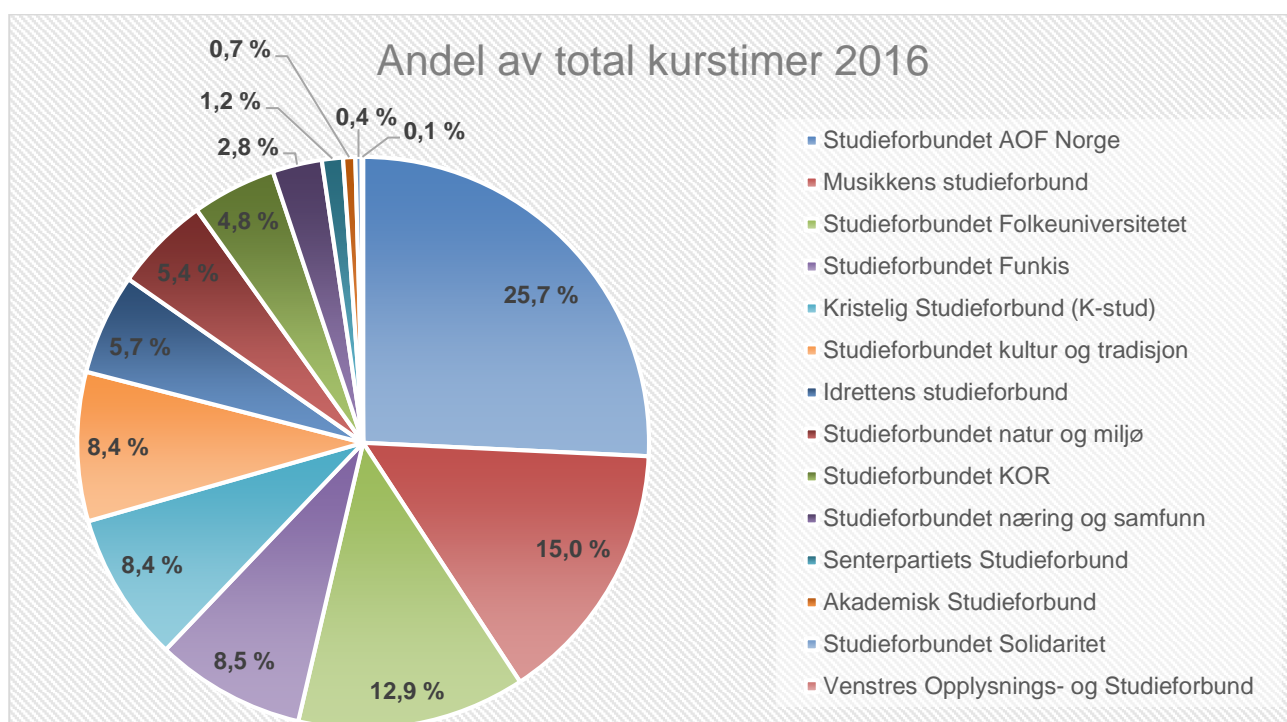
I 2016 rapporterte studieforbundene i Østfold om 7 kurs kurs for hver 1 000 innbyggere, som ligger under landsgjennomsnittet med 9 kurs per 1 000 innbyggere.

Fylke	Kurs	Deltakere	Kurstimer	Antall kurs per 1 000 innbyggere
Oppland	2418	24492	66668	12,8
Hedmark	2340	23061	73396	12,0
Nord-Trøndelag	1616	17278	54940	11,8
Nordland	2604	26408	79694	10,8
Sogn og Fjordane	1112	12956	29332	10,2
Troms	1653	17338	52241	10,1
Telemark	1680	15760	52963	9,7
Finnmark	715	6991	25518	9,4
Hordaland	4658	51364	148478	9,0
Vest-Agder	1594	15499	44571	8,7
Totalt/gjennomsnitt	45065	504898	1419864	8,6
Sør-Trøndelag	2671	35108	91687	8,5
Møre og Romsdal	2253	25831	62843	8,5
Buskerud	2246	24204	75369	8,1
Vestfold	1967	20605	74895	8,0
Akershus	4465	53645	136665	7,5
Oslo	4804	65903	149001	7,3
Østfold	2105	22449	71950	7,3
Rogaland	3372	36905	103936	7,2
Aust-Agder	781	8959	25339	6,7

Tabell 2: Utvikling i antall kurs, deltakere og kurstimer i studieforbundene i Østfold 2015-2016

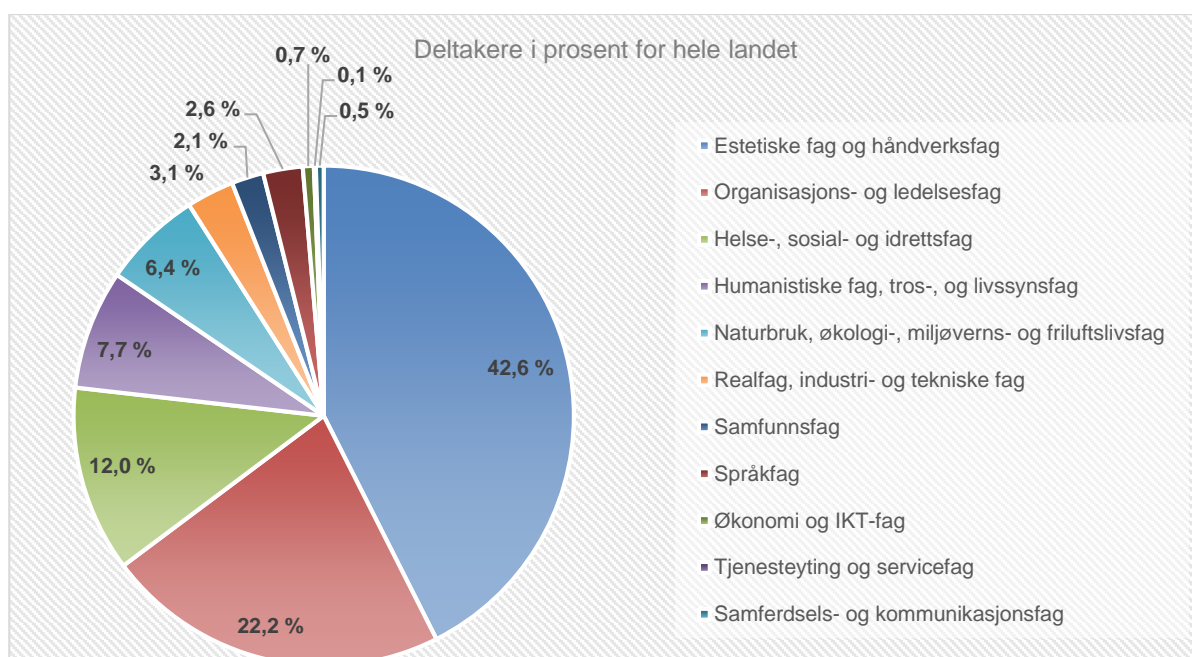
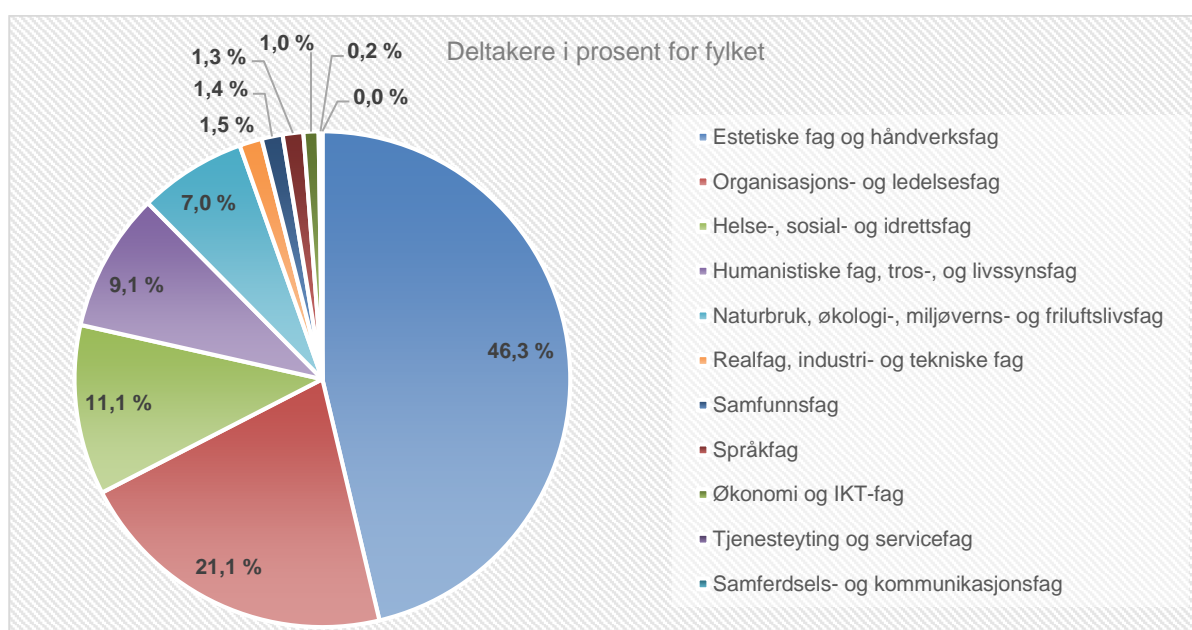
I Østfold var det 14 studieforbund som rapporterte om kursvirksomhet i 2016. Blant de 14 studieforbundene kommer Studieforbundet AOF Norge best ut, som utgjorde 25,7 prosent av samtlige kurstimer i fylket. Samtidig viser statistikken at mange studieforbund hadde en positiv økning i sine kursaktiviteter, som bl.a. Senterpartiets Studieforbund. Men i motsetning viser Venstres Opplysnings- og Studieforbund en betydelig nedgang.

ØSTFOLD Studieforbund	Kurs			Deltakere			Kurstimer			
	2015	2016	Endring	2015	2016	Endring	2015	2016	Endring	Andel av total timer 2016
Studieforbundet AOF Norge	348	332	-4,6 %	3849	2675	-30,5 %	18251	18527	1,5 %	25,7 %
Musikkens studieforbund	240	251	4,6 %	3222	3519	9,2 %	11821	10793	-8,7 %	15,0 %
Studieforbundet Folkeuniversitetet	168	208	23,8 %	3025	3070	1,5 %	7365	9277	26,0 %	12,9 %
Studieforbundet Funkis	296	304	2,7 %	2512	2675	6,5 %	5855	6104	4,3 %	8,5 %
Kristelig Studieforbund (K-stud)	212	225	6,1 %	2535	2652	4,6 %	5816	6079	4,5 %	8,4 %
Studieforbundet kultur og tradisjon	186	210	12,9 %	1337	1491	11,5 %	5385	6060	12,5 %	8,4 %
Idrettens studieforbund	151	158	4,6 %	2000	1847	-7,7 %	2935	4099	39,7 %	5,7 %
Studieforbundet natur og miljø	201	181	-10,0 %	1607	1371	-14,7 %	3989	3908	-2,0 %	5,4 %
Studieforbundet KOR	71	82	15,5 %	1366	1335	-2,3 %	3174	3425	7,9 %	4,8 %
Studieforbundet næring og samfunn	89	73	-18,0 %	778	517	-33,5 %	1981	2014	1,7 %	2,8 %
Senterpartiets Studieforbund	14	46	228,6 %	64	217	239,1 %	321	857	167,0 %	1,2 %
Akademisk Studieforbund	27	26	-3,7 %	847	914	7,9 %	715	495	-30,8 %	0,7 %
Studieforbundet Solidaritet	7	6	-14,3 %	159	153	-3,8 %	299	254	-15,1 %	0,4 %
Venstres Opplysnings- og Studieforbund	14	3	-78,6 %	90	13	-85,6 %	211	58	-72,5 %	0,1 %
Totalt	2024	2105	4,0 %	23391	22449	-4,0 %	68118	71950	5,6 %	100,0 %

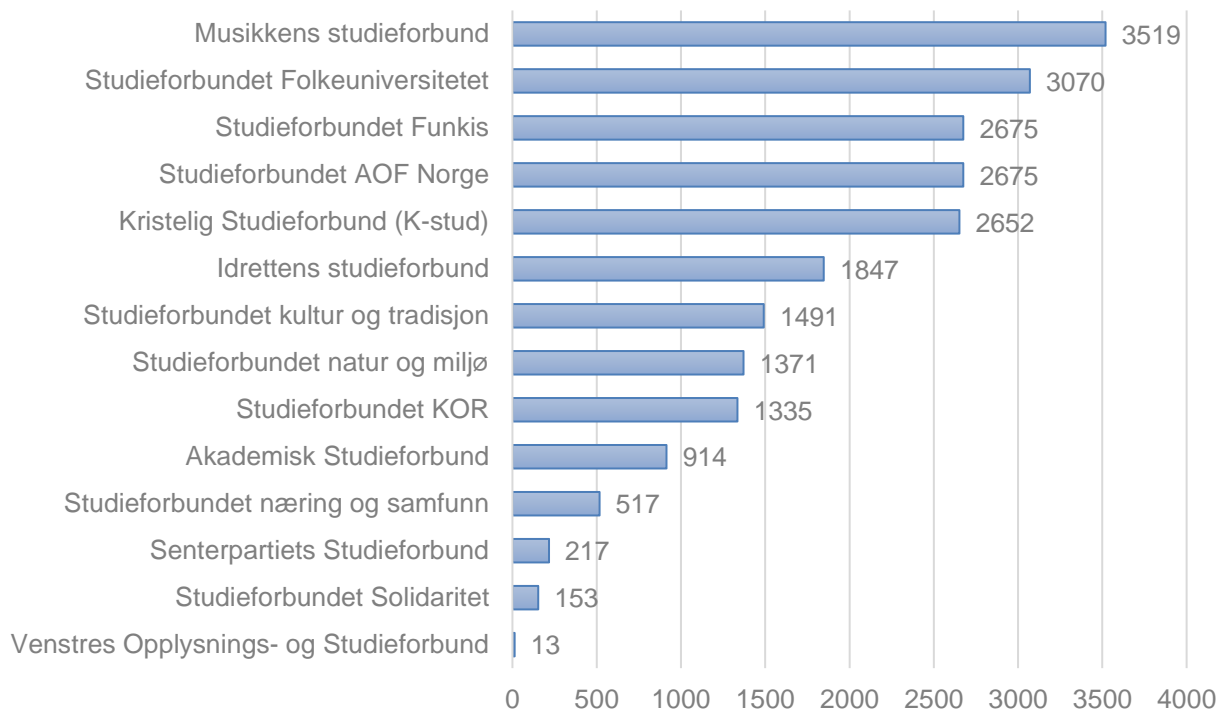
Tabell 3: Antall kursdeltakere fordelt på hovedemne i fylket og hele landet i 2016

Hovedemne	Deltakere i fylket	Deltakere i landet	Deltakere i prosent for fylket	Deltakere i prosent for landet
Estetiske fag og håndverksfag	10394	214880	46,3 %	42,6 %
Organisasjons- og ledelsesfag	4745	112178	21,1 %	22,2 %
Helse-, sosial- og idrettsfag	2487	60720	11,1 %	12,0 %
Humanistiske fag, tros-, og livssynsfag	2033	38981	9,1 %	7,7 %
Naturbruk, økologi-, miljøverns- og friluftslivsfag	1575	32468	7,0 %	6,4 %
Realfag, industri- og tekniske fag	330	15539	1,5 %	3,1 %
Samfunnsfag	308	10457	1,4 %	2,1 %
Språkfag	302	12909	1,3 %	2,6 %
Økonomi og IKT-fag	221	3586	1,0 %	0,7 %
Tjenesteyting og servicefag	54	638	0,2 %	0,1 %
Samferdsels- og kommunikasjonsfag	0	2542	0,0 %	0,5 %
Totalt	22449	504898	100,0 %	100,0 %

Diagram 1: Kursdeltakere i 2016 for Østfold fylke fordelt på studieforbund

Musikkens studieforbund rapporterte om 3 519 kursdeltakere i 2016, som trakk flest deltakere blant de 14 studieforbundene. Det viser også en sterk vekst hos Senterpartiets Studieforbund, som utgjorde mer enn dobbelt så mange deltakere enn i 2015. Men Studieforbundet AOF Norge hadde en nedgang på 1 174 færre deltakere på kurs.

Tabell 4: Antall kurs, deltakere og kurstimer med tilrettelegging fordelt på studieforbund i Østfold

I Østfold var det 5 av 14 studieforbund som benyttet tilretteleggingstilskudd i 2016. Hvor over 90 prosent av kursene i Studieforbundet Funkis ble arrangert med støtte gjennom denne ordningen, som igjen utgjorde 70 prosent av fylkets totale tilrettelagte kurser.

Studieforbund	Kurs tilrettelegging	Deltakere tilrettelegging	Kurstimer tilrettelegging	Andel av kurs
Kristelig Studieforbund (K-stud)	5	130	151	2,2 %
Musikkens studieforbund	17	126	483	6,8 %
Studieforbundet AOF Norge	94	553	5063	28,3 %
Studieforbundet Funkis	276	2534	5692	90,8 %
Studieforbundet kultur og tradisjon	1	5	40	0,5 %
Totalt	393	3348	11429	18,7 %

Diagram 2: Antall deltakere fordelt på alder, etter kjønn i 2016 og utvikling over tid

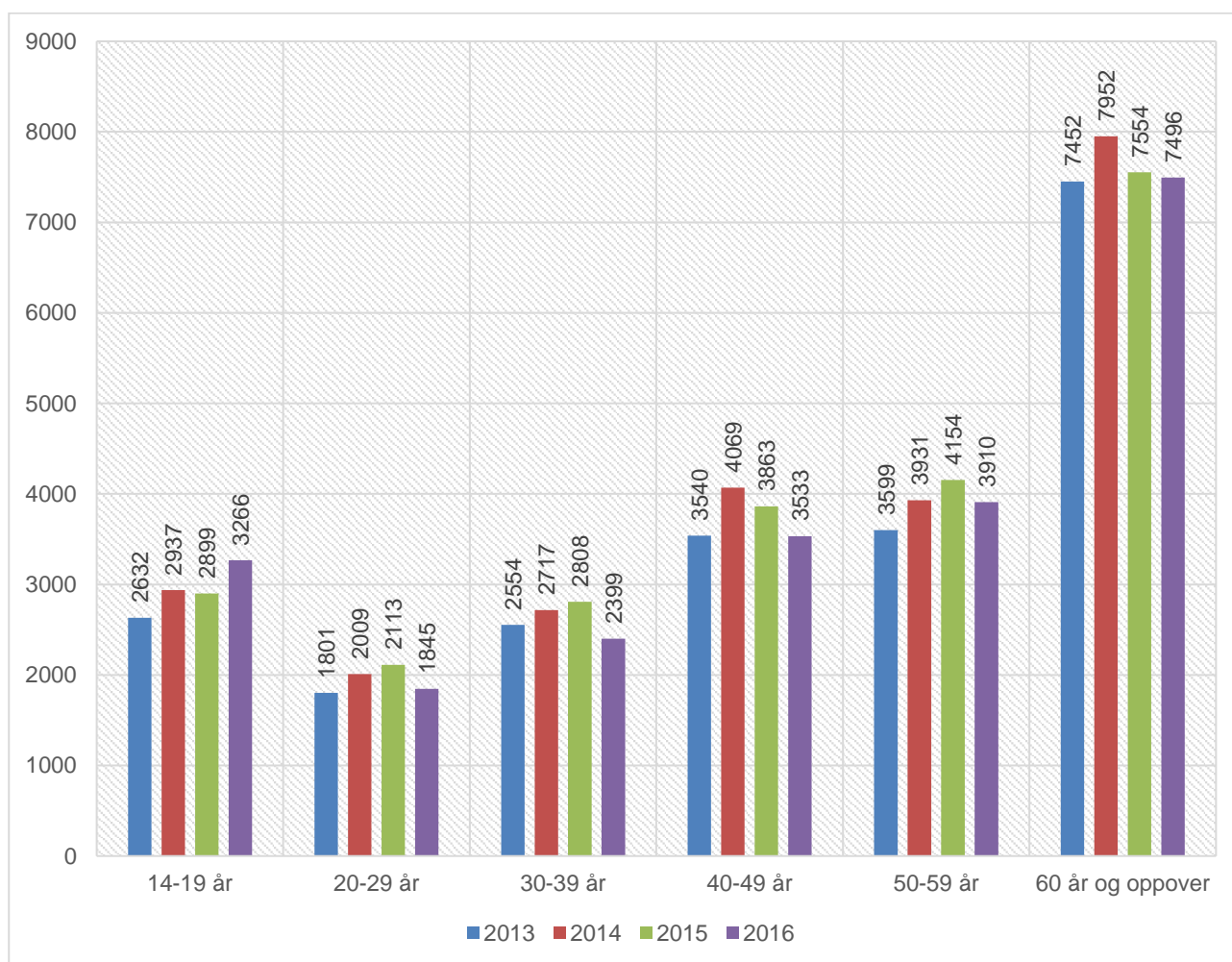

12 900 kvinner

9 549 menn

År	14-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og oppover
2013	2632	1801	2554	3540	3599	7452
2014	2937	2009	2717	4069	3931	7952
2015	2899	2113	2808	3863	4154	7554
2016	3266	1845	2399	3533	3910	7496

Tabell 5: Emner med flest deltakere i ulike aldersgrupper

Hos studieforbundene finnes det et bredt kurstilbud som retter seg mot ulike aldersgrupper. Det vises forskjellige behov og interesse for fagene i alle aldersgruppene. Det varierer også fra fylke til fylke.

I Østfold ser vi at de yngste deltakerne (14-19 år) deltok mest på kurs innenfor emne «andre organisasjons- og ledelsesfag».

Emne innenfor «tillitsvalgte i arbeidslivet» tiltrakk flest deltakere i aldersgruppe mellom 20 og 49 år.

Deltakerne, fra 50 år og oppover deltok mye på kurs i «sang, vokalmusikk og kor».

Emne	Deltakere 14-19
andre organisasjons- og ledelsesfag	725
etikk	560
samspill	454
musikk	367

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 14 til 19 år.

Emne	Deltakere 20-29
tillitsvalgte i arbeidslivet	266
andre organisasjons- og ledelsesfag	265
sang, vokalmusikk og kor	265
jakt	141

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 20 til 29 år.

Emne	Deltakere 30-39
tillitsvalgte i arbeidslivet	468
sang, vokalmusikk og kor	295
andre organisasjons- og ledelsesfag	256
samspill	207

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 30 til 39 år.

Emne	Deltakere 40-49
tillitsvalgte i arbeidslivet	558
sang, vokalmusikk og kor	522
samspill	439
andre organisasjons- og ledelsesfag	428

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 40 til 49 år.

Emne	Deltakere 50-59
sang, vokalmusikk og kor	1044
samspill	436
tillitsvalgte i arbeidslivet	431
helse og omsorg	342

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 50 til 59 år.

Emne	Deltakere fra 60 år
sang, vokalmusikk og kor	2328
helse og omsorg	893
Dans	575
samspill	481

Tabell: Emner med flest deltakere i alderen 60 år og oppover.

Diagram 3: Utvikling i total kursaktivitet i perioden 2013-2016 i Østfold

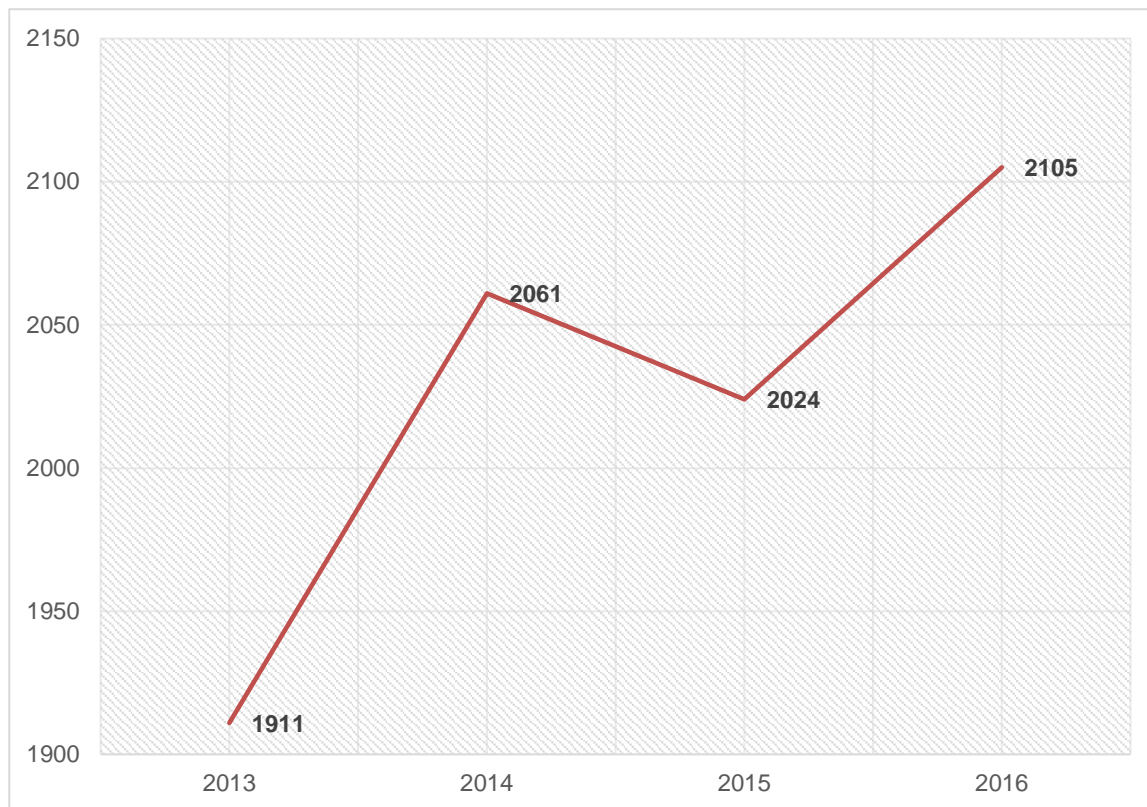

Diagram: Utvikling i antall kurs i perioden 2013-2016.

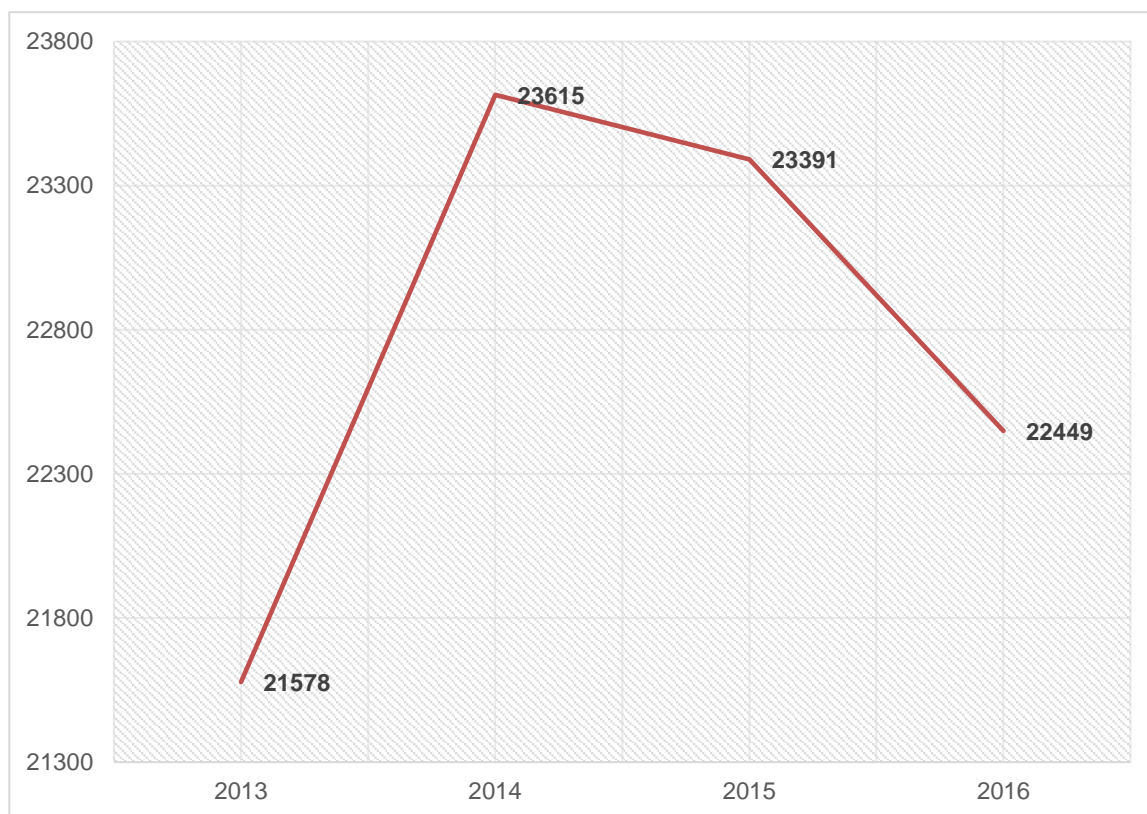

Diagram: Utvikling i antall deltakere i perioden 2013-20

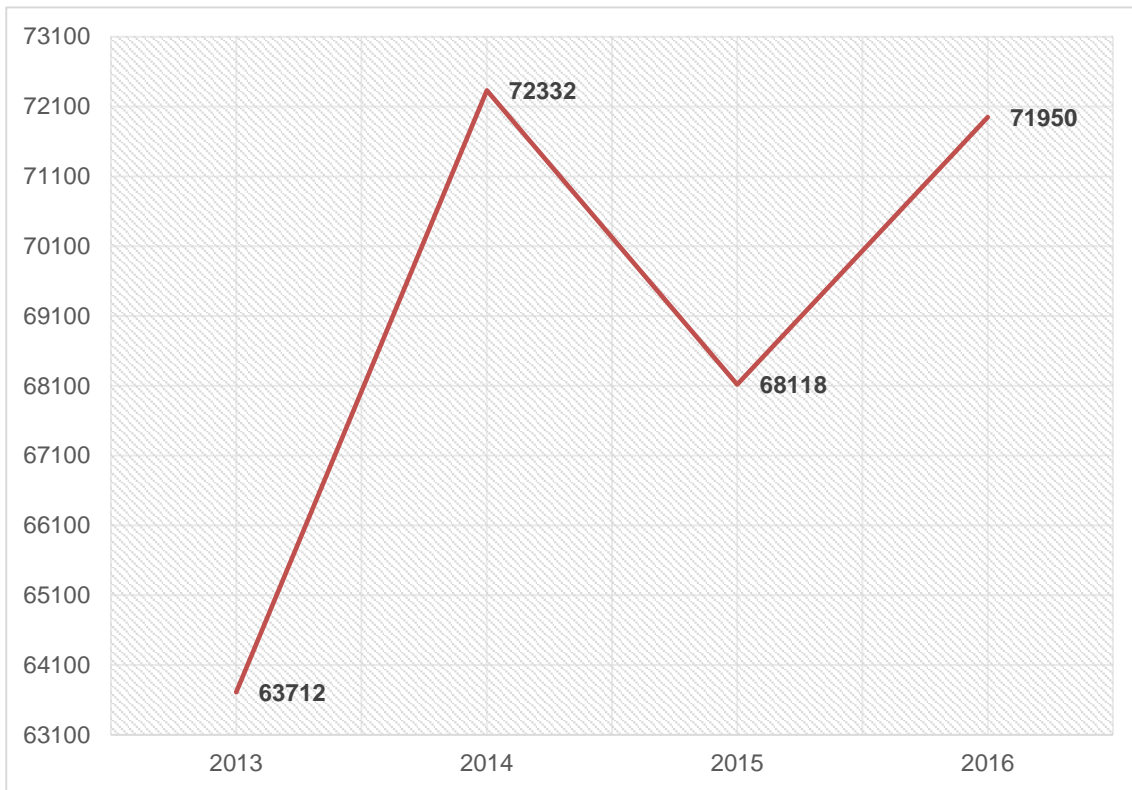

Diagram: Utvikling i antall kurstimer i perioden 2013-2016.

Del II Kommuner

Tabell 1: Kursaktivitet etter kommunene i hele landet

Alle de 50 beste kurskommunene i Norge arrangerte mer enn 15 kurs per 1 000 innbyggere i 2016. Kommunene Evenes og Hurdal står fortsatt øverst på listen, med over 100 kurs per 1 000 innbyggere. Ingen av de 50 beste kurskommunene i Norge er i Østfold fylke.

Toppliste	Kommune	Fylke	Antall kurs per 1 000 innbyggere
1	Evenes	Nordland	136,43
2	Hurdal	Akershus	107,16
3	Fosnes	Nord-Trøndelag	83,73
4	Agdenes	Sør-Trøndelag	76,17
5	Engerdal	Hedmark	46,74
6	Bø	Telemark	44,09
7	Nesna	Nordland	42,44
8	Lillehammer	Oppland	30,79
9	Sømna	Nordland	30,53
10	Hemsedal	Buskerud	30,14
11	Kragerø	Telemark	27,43
12	Namdalseid	Nord-Trøndelag	27,13
13	Flå	Buskerud	27,00
14	Dovre	Oppland	26,66
15	Lavangen	Troms	25,69
16	Alvdal	Hedmark	25,14
17	Hyllestad	Sogn og Fjordane	25,09
18	Jølster	Sogn og Fjordane	24,83
19	Lom	Oppland	24,29
20	Vega	Nordland	24,12
21	Vinje	Telemark	23,88
22	Tynset	Hedmark	23,66
23	Seljord	Telemark	22,73
24	Inderøy	Nord-Trøndelag	21,57
25	Rørøros	Sør-Trøndelag	21,47
26	Bykle	Aust-Agder	21,16
27	Guovdageaidnu - Kautokeino	Finnmark	20,97
28	Brønnøy	Nordland	20,47
29	Eidfjord	Hordaland	19,46
30	Løten	Hedmark	19,24
31	Kviteseid	Telemark	19,20
32	Våler	Hedmark	18,35
33	Steigen	Nordland	18,09
34	Målselv	Troms	17,95
35	Trysil	Hedmark	17,93
36	Gol	Buskerud	17,91
37	Fauske	Nordland	17,70
38	Lierne	Nord-Trøndelag	17,45
39	Namsskogan	Nord-Trøndelag	17,30
40	Radøy	Hordaland	16,94
41	Etnedal	Oppland	16,65
42	Norddal	Møre og Romsdal	16,34
43	Tranøy	Troms	16,20
44	Gjerstad	Aust-Agder	16,17
45	Ulvik	Hordaland	16,13
46	Storfjord	Troms	16,09
47	Høylandet	Nord-Trøndelag	16,00
48	Nærøy	Nord-Trøndelag	16,00
49	Øyer	Oppland	15,97
50	Rendalen	Hedmark	15,95

Tabell 1.1: Kursaktivitet i de største kommunene (Kommuner med minst 20 000 innbyggere)

Tabellene under viser at statistikkene er oppdatert med ny kommunegruppering. Grupper er fordelt i tråd med kilde fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Kommuner blir fordelt opp i tre grupper etter folkemengden slik at 1) *Store kommuner består av 20 000 eller flere innbyggere.*

2) *Mellomstore kommuner består av fra 5 000 til 19 999 innbyggere.* 3) *Små kommuner består av færre enn 5 000 innbyggere.*

Av de 30 største kommunene er det Lillehammer kommune i Oppland som lykkes best i å tilrettelegge for at frivillige organisasjoner arrangerer kurs og opplæring for voksne, som utgjør over 30 kurs per 1 000 innbyggere.

Sarpsborg kommune i Østfold arrangerte 9 kurs for hver 1 000 innbyggere. (Kommuner i Østfold markert med oransje)

Toppliste	Kommune	Fylke	Antall kurs per 1 000 innbyggere
1	Lillehammer	Oppland	30,79
2	Ullensaker	Akershus	15,00
3	Steinkjer	Nord-Trøndelag	13,31
4	Stange	Hedmark	12,72
5	Molde	Møre og Romsdal	12,64
6	Ringsaker	Hedmark	11,58
7	Hamar	Hedmark	11,22
8	Kongsberg	Buskerud	11,14
9	Askøy	Hordaland	10,78
10	Sandefjord	Vestfold	10,52
11	Tromsø	Troms	10,08
12	Haugesund	Rogaland	10,01
13	Tønsberg	Vestfold	10,01
14	Kristiansand	Vest-Agder	9,90
15	Bergen	Hordaland	9,89
16	Ålesund	Møre og Romsdal	9,69
17	Alta	Finnmark	9,60
18	Drammen	Buskerud	9,32
19	Skedsmo	Akershus	9,29
20	Elverum	Hedmark	9,27
21	Gjøvik	Oppland	9,12
22	Stavanger	Rogaland	9,12
23	Sarpsborg	Østfold	9,03
24	Stjørdal	Nord-Trøndelag	8,92
25	Bodø	Nordland	8,75
26	Ski	Telemark	8,33
27	Rana	Nordland	8,22
28	Nittedal	Akershus	8,14
29	Harstad	Troms	7,98
30	Larvik	Vestfold	7,86

Tabell 1.2: Kurs i de mellomstore kommunene (Kommuner med 5 000-19 999 innbyggere)

Kommunene Bø og Kragerø i Telemark skiller seg markant ut som de beste kommuner med kurs i gruppen fra 5 000 til 19 999 innbyggere. Der arrangerer organisasjonene mer enn 27 kurs for hver 1 000 innbyggere, etterfulgt av Tynset kommune i Hedmark, 24 kurs for hver 1 000 innbyggere.

Ingen av de 30 beste mellomstore kurskommunene i Norge er i Østfold fylke.

Toppliste	Kommune	Fylke	Antall kurs per 1 000 innbyggere
1	Bø	Telemark	44,09
2	Kragerø	Telemark	27,43
3	Tynset	Hedmark	23,66
4	Inderøy	Nord-Trøndelag	21,57
5	Røros	Sør-Trøndelag	21,47
6	Brønnøy	Nordland	20,47
7	Løten	Hedmark	19,24
8	Målselv	Troms	17,95
9	Trysil	Hedmark	17,93
10	Fauske	Nordland	17,70
11	Radøy	Hordaland	16,94
12	Nærøy	Nord-Trøndelag	16,00
13	Øyer	Oppland	15,97
14	Gloppen	Sogn og Fjordane	15,04
15	Voss	Hordaland	14,28
16	Ørsta	Møre og Romsdal	13,86
17	Eid	Sogn og Fjordane	13,47
18	Volda	Møre og Romsdal	12,61
19	Åsnes	Hedmark	12,47
20	Luster	Sogn og Fjordane	12,37
21	Meløy	Nordland	12,05
22	Lindås	Hordaland	11,98
23	Førde	Sogn og Fjordane	11,94
24	Verdal	Nord-Trøndelag	11,82
25	Andebu	Vestfold	11,62
26	Midtre Gauldal	Sør-Trøndelag	11,59
27	Levanger	Nord-Trøndelag	11,22
28	Rissa	Sør-Trøndelag	10,99
29	Narvik	Nordland	10,97
30	Surnadal	Møre og Romsdal	10,89

Tabell 1.3: Kurs i de små kommunene (Kommuner med 0-4 999 innbyggere)

Evenes kommune i Nordland og Hurdal kommune i Akershus hadde mest kursaktivitet med færre enn 3 000 innbyggere på landsbasis. (se Tabell 1)

Ingen av de 30 beste små kurskommunene i Norge er i Østfold fylke.

Toppliste	Kommune	Fylke	Antall kurs per 1 000 innbyggere
1	Evenes	Nordland	136,43
2	Hurdal	Akershus	107,16
3	Fosnes	Nord-Trøndelag	83,73
4	Agdenes	Sør-Trøndelag	76,17
5	Engerdal	Hedmark	46,74
6	Nesna	Nordland	42,44
7	Sømna	Nordland	30,53
8	Hemsedal	Buskerud	30,14
9	Namdalseid	Nord-Trøndelag	27,13
10	Flå	Buskerud	27,00
11	Dovre	Oppland	26,66
12	Lavangen	Troms	25,69
13	Alvdal	Hedmark	25,14
14	Hyllestad	Sogn og Fjordane	25,09
15	Jølster	Sogn og Fjordane	24,83
16	Lom	Oppland	24,29
17	Vega	Nordland	24,12
18	Vinje	Telemark	23,88
19	Seljord	Telemark	22,73
20	Bykle	Aust-Agder	21,16
21	Guovdageaidnu - Kautokeino	Finnmark	20,97
22	Eidfjord	Hordaland	19,46
23	Kviteseid	Telemark	19,20
24	Våler	Hedmark	18,35
25	Steigen	Nordland	18,09
26	Gol	Buskerud	17,91
27	Lierne	Nord-Trøndelag	17,45
28	Namsskogan	Nord-Trøndelag	17,30
29	Etnedal	Oppland	16,65
30	Norrdal	Møre og Romsdal	16,34

Tabell 2: Antall kurs i Østfold fordelt etter kommune, sortert etter kurs per 1 000 innbyggere

Samtlige 18 kommuner i Østfold rapporterte om kursvirksomhet i 2016. Flest kurs per innbygger finner vi i kommunene Trøgstad, Sarpsborg og Rakkestad. Der ble det arrangert mer enn 8 kurs for hver 1 000 innbyggere.

Kommune	Kurs	Andel av fylkets kurs	Kurs per 1 000 innbyggere
Trøgstad	51	2,4 %	9,5
Sarpsborg	494	23,5 %	9,0
Rakkestad	72	3,4 %	8,9
Våler	41	1,9 %	7,9
Moss	250	11,9 %	7,8
Råde	57	2,7 %	7,7
Eidsberg	82	3,9 %	7,2
Halden	219	10,4 %	7,2
Fredrikstad	562	26,7 %	7,1
Rømskog	4	0,2 %	6,0
Askim	89	4,2 %	5,7
Rygge	83	3,9 %	5,4
Spydeberg	28	1,3 %	4,9
Hobøl	25	1,2 %	4,6
Skiptvet	15	0,7 %	4,0
Aremark	5	0,2 %	3,6
Marker	13	0,6 %	3,6
Hvaler	10	0,5 %	2,2
*Østfold	5	0,2 %	0,0

*Noen kurs arrangeres av organisasjonenes fylkesledd og får ikke en kommunetilknytning i statistikken. Derfor rapporteres disse under Østfold fylkeskommune.

VOFO Østfold

Eva Enkerud

Snarveien 4, 1870 Ørje

Tlf: 92 82 45 06

ostfold@vofo.no

VOFO sentralt

Akersgata 41, 0518 Oslo

Tlf: 22 41 00 00

vofo@vofo.no

www.vofo.no